Gemeente Duiven

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201652535 Zaaknummer: Z/24/120484

Portefeuillehouder(s): J. Goossen

Voor vragen
Naam: Auke de Vries
Telefoon: (088) 695 3000
E-mail: Auke.deVries@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Omzetten Algemene Voorziening Huishoudelijke Ondersteuning naar Maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning

Aanleiding voor deze kennisgeving
In Duiven is het aantal cliënten binnen de Algemene Voorziening Huishoudelijke Ondersteuning (hierna: AVHO) gestegen van 330 op 9 februari 2021 naar 636 op 21 december 2023. Deze stijging is naast de laagdrempeligheid en de vergrijzing toe te schrijven aan de vastgestelde eigen bijdrage (€20,60 per maand) voor de AVHO in de vorm van het abonnentstarief. Het abonnementstarief zorgt ervoor dat meer inwoners huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (hierna: Wmo) aanvragen. We verwachten in de toekomst een toename aan vraag naar huishoudelijke ondersteuning (hierna HO) vanwege de vergrijzing.
Door de toegenomen vraag en krapte op de arbeidsmarkt is het voor een aantal zorgaanbieders steeds lastiger om voldoende personeel in dienst te hebben om de HO te kunnen bieden. We willen de HO beschikbaar houden voor zoveel mogelijk inwoners, maar vooral voor de inwoners die dat het hardst nodig hebben. Als we de AVHO op deze manier in stand houden, is het reëel dat de inwoners die de HO het hardst nodig hebben, (te) lang moeten wachten op de HO.
Doordat het aantal cliënten toeneemt en de ingezette tijd ook (dit is met gemiddeld 12 minuten per week toegenomen vanaf begin 2021), nemen ook de kosten toe. Er is een verwacht tekort voor de Wmo. Als we niets doen, lopen deze kosten verder op.

Relevant beleidskader
Programma 2: Maatschappij

Inhoud van mededeling
1. *Omzetten Algemene Voorziening Huishoudelijke Ondersteuning in Maatwerkvoorziening Huishoudelijke ondersteuning*

De AVHO is in Duiven ingevoerd om de laagdrempeligheid van de HO te bevorderen, zodat zwaardere hulp of zorg kan worden voorkomen of uitgesteld. Ook geeft het meer regie aan de inwoner, omdat de inwoner afstemt met de zorgaanbieder over de uit te voeren taken. Bij de start van de AVHO had de gemeente de vrijheid om de eigen bijdrage te bepalen, maximaal de kostprijs van de voorziening. Door het abonnementstarief betalen inwoners nu een vast tarief (€20,60 per maand) voor de ondersteuning die zij ontvangen.
De AVHO heeft meerdere jaren goed gefunctioneerd en paste in het beleid van laagdrempelige voorzieningen waar inwoners terecht konden zonder indicatie. Het scheelde

tijd voor de Wmo-consulenten omdat voor de AVHO geen uitgebreid onderzoek plaatsvindt, maar een lichte toets wordt uitgevoerd. Door de wachtlijsten bij de Wmo-consulenten, wordt de lichte toets nu uitgevoerd door de frontoffice.
Als gemeente hebben we door de lichte toets onvoldoende grip op het aantal deelnemende cliënten aan de AVHO, omdat er geen uitgebreid onderzoek mag plaatsvinden zoals bij een maatwerkvoorziening. De afgelopen jaren is het aantal cliënten bijna verdubbeld. Daarnaast hebben we onvoldoende grip op het aantal minuten huishoudelijke ondersteuning dat wordt ingezet. Dit is met 12 minuten toegenomen vanaf begin 2021. De eigen regie houdt in dat de client met de zorgaanbieder kan bepalen welke huishoudelijke taken uitgevoerd moeten worden en welke tijd daarvoor nodig is (tot een maximum van 150 minuten per week). Het wisselt sterk per aanbieder HO in welke mate wordt aangestuurd op afschalen van het aantal minuten. Zorgaanbieders signaleren dat hun cliënten regelmatig meer HO krijgen dan noodzakelijk is. Om de HO in de toekomst te kunnen blijven leveren aan de inwoners die dit het hardst nodig hebben, is het belangrijk dat de gemeente weer de regie neemt over de geïndiceerde tijd.
Door het abonnementstarief, het toenemende aantal cliënten en de stijging van de ingezette tijd, nemen de kosten toe. Er is een verwacht tekort voor de Wmo. Als we niets doen, lopen deze kosten snel op.

Om de HO beschikbaar te houden voor de inwoners die dit het hardst nodig hebben, willen we aan de ‘voorkant’ gedegen onderzoeken wat onze inwoners (en hun netwerk) zelf kunnen en wat zij nodig hebben van de gemeente als vangnet. Dit kan alleen binnen een maatwerkvoorziening. We kiezen voor een maatwerkvoorziening die wat betreft zorginhoud overeenkomt met de AVHO.
We kiezen ervoor om de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning ‘zacht’ af te sluiten. Dit betekent dat lopende verwijzingen blijven bestaan voor de duur zoals deze is bepaald. Tijdens die periode verandert er niets. Wie na afloop van de verwijzing nog steeds huishoudelijke ondersteuning nodig denkt te hebben, moet acht weken voor die afloopt een nieuwe melding doen bij de gemeente Duiven. Onze Wmo-consulenten beoordelen deze dan als maatwerkvoorziening. We kiezen voor deze manier omdat we niet de capaciteit hebben om alle cliënten in een korte periode opnieuw te indiceren. Daarnaast kan het bij cliënten zorgen voor onrust als voor hen op korte termijn niet duidelijk is of zij gebruik kunnen blijven maken van de huishoudelijke ondersteuning en wat de geïndiceerde tijd is.
Aanvragen/verlengingen voor huishoudelijke ondersteuning die worden aangevraagd voordat de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning is afgelopen, worden voor maximaal een half jaar afgegeven.

Het omzetten van de AVHO naar de maatwerkvoorziening vraagt op de korte termijn wel meer ambtelijke capaciteit omdat het betekent dat de consulenten meer tijd kwijt zijn aan het (her)indiceren. Tabel één geeft aan hoeveel verwijzingen AVHO per jaar aflopen en welke tijdsinvestering dit extra vraagt van de Wmo-consulenten. Als het aantal nieuwe aanvragen in 2023 gelijk blijft, is per week 3,4 uur extra capaciteit nodig. Om deze transformatie mogelijk te maken voegen we 24 uur formatieruimte toe bij de Wmo-consulenten (voor Duiven en Westervoort samen). Om de personeelskosten te beperken, kunnen we overwegen om een ‘consulent light’ in te zetten bij vrijkomende formatieruimte binnen het team van Wmo-consulenten. Als we verwachten dat de hulpvraag van de inwoner niet meer verandert door bijvoorbeeld ouderdom of een chronische beperking, willen we een lang(er)lopende indicatie afgegeven. Dit vermindert de werkdruk bij de Wmo-consulenten en geeft zekerheid bij de inwoners.

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Cliënten per jaar	216	215	102	70
Uren per week	11,00	10,96	6,62	5,38

Tabel 1 - Extra uren inzet per week Wmo-consulent

2. Het normenkader

Voorheen werd er gebruik gemaakt van de normenkaders van Mozaak. Deze zijn inmiddels verouderd. In deze richtlijnen blijken de indicaties te ruim te worden genomen. Er is een oplossing gevonden in de kaders van het HHM[1]. Deze richtlijnen passen beter bij de werkelijke situatie van de cliënt. We verwachten met het HHM normenkader gemiddeld 11 minuten minder te indiceren per cliënt per week. Dit is ook getoetst bij de Wmo-consulenten en zij zijn enthousiast over het werken met het normenkader.
Door gemiddeld 11 minuten per cliënt per week te besparen, besparen we op jaarbasis 6063 uur. Dat is een besparing van €225.551,- als alle indicaties volledig worden gedeclareerd. In de praktijk blijkt dat indicaties voor ongeveer 77% (= 46 weken) worden gedeclareerd (in verband met ziekte en vakantie). Uiteindelijk levert het nieuwe normenkader een theoretische kostenbesparing op van €173.674,- bij gelijk blijvende cliëntenaantallen.
We verwachten dat in de toekomst het cliëntenaantal zal stijgen. Hierdoor zal de besparing wellicht niet te zien zijn in financiële resultaten, maar het zorgt ervoor dat de uitgave binnen de HO in de hand houden. Doordat we minder tijd per cliënt besteden, ontstaat er ruimte om meer inwoners te ondersteunen die afhankelijk zijn van de HO.

Eigen bijdrage Wmo

Waarschijnlijk wordt per 1 januari 2026 de eigen bijdrage voor de Wmo inkomensafhankelijk. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) verwachten dat dit een te gering (gedrags)effect effect heeft. Hun inschatting is dat inwoners pas zelf HO regelen als het financieel voordelig voor hen is en de verwachting is dat dit niet het geval is met het voorgestelde maximale tarief. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt is het voor inwoners daarnaast moeilijk om zelf HO te regelen, waardoor de verwachting is dat zij gebruik blijven maken van de Wmo.

Raad voor Sociaal Domein Duiven

Het plan is besproken met de Raad voor Sociaal Domein Duiven (hierna: RvSDD). Zij vinden het een acceptabel voorstel. De RvSDD vindt het belangrijk dat de ‘menselijke maat’ niet uit het blikveld verdwijnt en wij omarmen dit van harte. De omzetting is vooral bedoeld om de HO te kunnen blijven bieden aan de inwoners die dit het hardst nodig hebben.

Informeren inwoners

Nadat de gemeenteraad is geïnformeerd, sturen we de betreffende inwoners een brief waarin we dit besluit in eenvoudige taal uitleggen. Daarnaast organiseren we op donderdag 11 april 2024 een inloopspreekuur op het gemeentehuis.

Duiven, 25 maart 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven

G. (Bertus) Brinkman	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester

Bijlage 1 – Plan van aanpak - vervanging AVHO Duiven (201654632) (openbaar).

[1] https://www.hhm.nl/werk/handreiking-normenkader-huishoudelijke-ondersteuning

Digitaal ondertekend door Zynyo B.V.
Datum: 27-03-2024 10:33 CET
Document ID:
f9ef46b0-3ff6-4c78-838f-d6e2ff5160b4